

planom, a osobito pomnim odabirom serijski proizvedenih elemenata ostvario je također i prototip suvremeno oblikovana stambenog prostora: stambene zgrade Deutsch u Vukotinovićevoj ul. 3 (1928–29) i Pordes u Hrvojevoj ul. 10 (1929–30); trgovačko-stambene zgrade Armuth u Cankarevoj ul. 1 (1930–31); vile Klaić u Hercegovačkoj ul. 76 (1931–32), Švarc-Gavrin u Torbarovoj ul. 7 (1933–34) te Margetić u Petrovoj ul. 164 (1934–35); bombonijera Union u Ilici 8 (1935, pregrađeno); poslovno-stambene zgrade Rosinger u Vlaškoj ul. 69 (1936–37) i Varaždinske industrije svile u Martičevoj ul. 14b (1936–37), te nekoliko pogonskih zgrada u krugu Zagrebačke tvornice papira na Zavrtnici (1930–32) – sve u Zagrebu; Kirurški (1929) i Gospodarski paviljon (1930) Banovinske bolnice u Novoj Gradiški; pregrađnja Umobolnice (1929) i Hrvatski dom u Strossmayerovoj ul. (1936–37, danas kino »Dom«) u Pakracu; ljetnikovac Freund u Crikvenici (1932); vile Oblath u Slavenskoj ul. i Friedländer u Masarykovoj ul. (1934), dva proizvodna pogona u krugu Varaždinske industrije svile (1934) te zgrade socijalnoga standarda Tekstilne industrije Tivar u Varaždinu (1938–41). Među neizvedenim projektima ističu se Narodni muzej (1926), programatski terasasti stambeni blok (1927), stambena uglovnica Kern u Zvonimirovoj ul. (1929) i trgovačko-stambena zgrada Stoeger u Draškovićevoj ul. (1938) – sve u Zagrebu; ljetnikovac Thurn-Taxis na Sušaku (1928); Dječja bolnica za kiruršku TBC u Lipiku (1929); Infektivni paviljon Banovinske bolnice u Pakracu (1930); stambeno naselje Čakovečke mjesne štedionice u Čakovcu (1931); stambeno naselje Siedlerschule u Wörpsweudu (1927) i minimalna kuća za Weissenhofsiedlung u Stuttgartu (1927); ergela i zimska jašionica u Tarnówu u Poljskoj (1927); vila Wiener u Pragu (1928); Panteon (1925) i stambena zgrada (1941) u Beogradu. – Ratne godine proveo u logorima u Njemačkoj i Nizozemskoj gdje vodi tečaj Građevinske konstrukcije i elementi projektiranja, te piše teorijsku raspravu *Kuda ide arhitektura?* Djela ostvarena poslije II. svj. r. primjeri su kontinuiteta programskih načela iz prethodnog razdoblja: četiri stambena bloka na Vrbiku (1946, sa S. Gombošem, M. Kauzlarićem i V. Potočnjakom), stambene zgrade na uglu Tratinske ul. i Nove ceste (1954), te u Martičevoj ul. 46, TBC paviljon Vinogradske bolnice (1954), školske zgrade u Vrbanićevoj ul. (1956), Cvjetnome naselju (1957), na Ferenčici (1959), u Laginjinoj ul. (1961–62), na Borongaju (1961–63) i u Folnegovićevoj ul. (1961–63); dječji vrtić na Ferenčici (1961–62) i jaslice na Volovčici (1961–63), zgrada pošte u Remetama (1953–54), Tvornica papira na Žitnjaku (1956–60) – sve u Zagrebu; Dom kulture u Novome Marofu (1945); tehnički uredi i zgrade socijalnog standarda Rafinerije nafte u Rijeci (1946); pogonska zgrada u krugu Željezare u Sisku (1951); tipske zgrade kotarskih NO u Titovoj Korenici i Vojniću (1951) te Kotarski zadružni dom u Dvoru na Uni (1952); Tvornica sardina u Prvić Luci (1952); samački hotel s kinom u Šibeniku (1953); kemijski laboratorij tvornice »Dalmacija« u Dugom Ratu (1954), zgrada Komunalne banke u Slavanskom Brodu (1961–63) te vila Friedländer u Cumberlandu u Engleskoj (1954). Na osnovi prvonagrađenoga natječajnog rada iz 1947. s V. Potočnjakom projektira zgradu Predsjedništva vlade u Novom Beogradu.

BIBL.: *Das Kleinhaus*, Der Sturm (Berlin), 1927, 4–5; *Adolf Loos, 60-godišnjica velikog arhitekta i reformatora*, Novosti, 1930, 345; *Adolf Loos, Povodim smrti velikog arhitekta*, Jutarnji list, 1933, 7757; *Mi o Loosu*, Arhitektura, 1933, 11; *O problemu prostora u arhitekturi*, Tehnički list, 1939, 11–12.

LIT.: J. Gallotti, *La nouvelle architecture*, Vogue (Paris), 1927, 8. – N. Smolčić, *Arhitektura i savremeni duh*, Kod arh. Zlatka Neumanna, Novosti, 1930, 60. – V. Potočnjak, *Arhitektura u Hrvatskoj 1888–1938*, Građevinski vjesnik, 1939, 4–5. – Ž. Čorak, In memoriam Zlatko Neumann, Telegram, 1969, 455. – B. Pavlović, Zlatko Neumann, učenik i suradnik Adolfa Loosa, Arhitektura, 1969, 101. – D. Worbs, *Die Loos-Schule*, Bauforum (Wien), 1983, 98. – A. Laslo, *Raumplan, plan libre ili ...*, Arhitektura, 1987, 200–203. – *Isti*, *Die Loos-Schule in Kroatien* (katalog), Beč 1989. – *Isti*, Zlatko Neumann & sedam svjetiljki Novog građenja (katalog), Zagreb 1990. – *Isti*, Adolf Loos i hrvatska arhitektura, Arhitektov bilten (Ljubljana), 1991, 107–108. A. Las.

NEVJESTIĆ, Virgilije (Virgil), grafičar, slikar i pjesnik (Kolo kraj Tomislavgrada, 22. XI. 1935). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1963. Završio specijalni odjel za grafiku 1966 (M. Detoni). Od 1968. živi u Parizu. God. 1987. osnovao u Parizu L'académie Virgile gdje predaje specijalni tečaj grafike; predaje i na Francuskom institutu za restauraciju umjetničkih djela. U njegovoj grafici prevladava narativna i nadrealna komponenta; umnažanjem figuralnih pojedinosti, u sprezi s poetskom projekcijom djetinjstva i zavičaja, postiže oniričko-fantastičnu i nostalgичnu

Z. NEUMANN, kuća Rosinger u Vlaškoj ul. 69 u Zagrebu

atmosferu (*Grumen zemlje*, 1964; *Krabuljni ples*, 1966; *Meditacija*, 1979; *Unutrašnji pejzaž*, 1981). U lirskoj viziji i životnim sadržajima njegovih grafikâ javlja se snažna dramatska napetost; poetskom destrukcijom zbilje prosvjeduje protiv otuđenja suvremene civilizacije. Linija mu je melodiozna i minuciozna, kompozicija najčešće sastavljena od niza odijeljenih prizora, ispovjednog i simboličnog karaktera. U novijim djelima linearni način ustupa mjesto tonskom oblikovanju predmeta, uz bogate svjetlosne i kromatske efekte (*Pod lampom*, 1982). Izdao je mape grafika *Hommage à Jean Fouquet* (1972), *Hommage à Pablo Neruda* (1973), *Journal du Vagabond* (1973), *La divine comédie* (1974), te bibliofilska izdanja pjesama A. B. Šimića, D. Tadijanovića, S. Čuića i Ch. Baudelairea. Samostalno je izlagao u Zagrebu, Sarajevu, Beogradu, Milanu, Parizu,

V. NEVJESTIĆ, *Jutro*

